

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Num. de Douăzeci
Pe un an . . . 4 Cor.
Pe jum. an . . . 2 "
Pe o lună . . . 1 "

Num. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIJA
Deák Ferenc-utca 20,

INSERTIUNILE
se primesc la adminta-
trație.

Manuscrisuri nu se in-
polază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 48.

Interpelarea deputatului Maniu.

(R. Ș.) Ieri cel mai chemat a face acest lucru, deputatul dr. Iuliu Maniu, a luat la aspră răspundere pe ministrul dreptății — vorba vine — pentru că deși s'a făcut arătare după formă și lege, nici până acum nu s'au luat măsuri de a descoperi și pedepsi criminalul și mișelul care a nimicit Peatra Libertății și Crucea Iancului dela Blaj.

Am simțit bucurie îndată ce s'a vestit că deputatul Blajului va interpela în afacerea aceasta care a intristat și revoltat pe toți românii. Nimeni nici nu-și putea închipui ca să nu se ceară satisfacție în parlament, așa cum cere vaza noastră de popor meșnean pe aceste plaiuri.

Acum, după ce Maniu a interpellat, ne simțim mândri.

S'a dovedit și pentru lumea mare, că între pornirile sălbaticului care a pus dinamită sub cruce și între cohorta kossuthistă din parlament este o desevărsită înrudire sufletească. Nici ministrul Günther (acest ungar neaș care se trage din — șvabi), nici vreun deputat n'a găsit un singur cuvânt de osândă pentru nemai pomenita lașitate și infamie dela Blaj ci încă el s'a pus de către pădure... Încă lui îi trebuie multă stăpânire de sine ca să asculte pe Maniu, iar nu Maniu are nevoie de sânge rece pentru a nu biciui cu vorbe de foc crima ce s'a făcut la Blaj!... Și pe când Maniu arăta că înaintea legilor toți avem același

drept, păzitorii dreptății ar trebui deci să ne aibă sub ocrotire și pe noi, să caute deci pe mișelul care ne-a batjocorit crucea și să-l pedepsească, — p'atunci ministrul dreptății se năpustește asupra foilor române, cari ci-că toate ațăță într'un chip atât de nerușinat, că bieții de procurori nu mai biruie să ne urmărească pe toți câți am fi vrednici să putrezim în temnițe!...

Iată un nou chip de a-și bate joc de noi. În loc să răspundă dreptelor cuvinte rostite de Maniu în numele tuturor românilor, ministrul dreptății o ia razna: *se apucă să facă pe procurorul în dietă*. Par'că ar fi vre-un Jeszenszky înaintea curții cu jurați din — Kolozsvár!...

Și totuși el zice: »Maniu măsoară cu duplă măsură, nu caută dreptatea!...«

Iar bietul domn Günther se prăpădește după dreptate...

Nimic nu dovedește mai mult că Günther e vrednic să fie ministru al dreptății în Țara Ungurească, de cum dovedește răspunsul (așa zice el că a răspuns!) ce a dat lui Dr. Maniu... Să îl și țină celalalt neaș ungar: Wekerle, să îl țină cât va putea pe Günther ministru, căci acesta nu va face boboaze ca — Polónyi, acesta are mult sentiment pentru dreptate... Și își știe impune mult sânge rece, când e silit să asculte cum un deputat român îi spune buchile.

Mulți ani să trăiască, pentru că are să aducă mari servicii sfintei dreptăți din Țara Ungurească...

Cât despre foile ungurești, ceace scriu cu acest prilej, se înțelege, este în tonul patriotic al patrioticului ministru... Ce mai fac gură sălbaticii de valahi!? Să tacă până le merge bine, că de se vor înverșună binevoitorii noștri »frați« maghiari, vai de capul nostru! Până unde împing nerușinarea, se poate judeca din următorul fapt: nu reproduc cuvintele prin cari Maniu arată ce s'a petrecut, ci despre mișelescul atentat scriu că »îndepărtarea monumentelor românești«... Ca și când ar fi vorba de vre-o tablă cu inscripție românească oprită de lege, pe care notarul și jandarmii o iau frumușel și o pun în șură ori în podul casei satului...

»Maniu interpelează în chestia îndepărtării monumentelor valahe dela Blaj«... Așa scriu. Măcar că e vorba de cel mai nemernic atentat ce s'a săvârșit împotriva credinței și cinstei poporului român și în vibrațiunea vocii lui Maniu s'a resimțit tot ce străbate sufletele noastre...

Ministrului dreptății din Țara Ungurească i-a trebuit însă multă stăpânire de sine ca să poată asculta ceace este părerea unui popor de trei milioane.

Ne și mirăm că nu l-au dat și pe Maniu afară, ca pe Vaida? Auzi, să îndrăznească el să vorbească în parlamentul din *Buda-pesta* despre monumentele dela *Blaj!* Și încă ce monumente? Unul care amintește de *Bărnuțiu* cu dulce graiu și altul care s'a ridicat întru amintirea lui *Iancu*... Asta-i o nemaipomenită îndrăzneală!...

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Din repertoriul d-nei Agatha Bârsescu.

Pentru înlesnirea publicului aradan și din alte părți, interesat să cunoască piesele pe cari le joacă d-ra Agatha Bârsescu-Radovici, doamna Marilina Bocu a avut bună voința să ne facă rezumatul următoarelor piese clasice:

Phaedra

tragedie în 5 acte de Racine, tradusă de G. Sion.

Phaedra este soția lui Theseus. Ea iubește cu o patimă nebună pe Hypolit, fiul său vitreg. Volește întâi să se omoare pentru a nu se afla această rușine, dar îndemnată de dolca ei Oenora și aflând că Theseus este mort, mărturisește lui Hypolit toată patima sa. El o respinge, cu drept cuvânt, mai ales că iubea pe Aricia. Intorcându-se din războiul Theseus, despre care se crede că e mort, dolca părește pe Hypolit că ar fi vrut să omoare pe Phaedra. Theseus își alungă atunci pe fiul său, care moare în război. Phaedra pe urmă se călește de răzbunarea care a luat-o și de moartea lui Hypolit și se otrăvește.

D-na Bârsescu ne va arăta în trei momente principale dragostea ei pentru Hypolit, gelosia și răzbunarea, la urmă cântă pentru moartea lui și pe urmă moartea ei bând otrăvă.

Sappho.

De Grillparzer,

Vestita poetă greacă Sappho în culmea mării sale, robită de-o dragoste netărmurită față de tânărul Phaon, voiește să-și petreacă traiul alături de iubitul ei, într'un idil de fericire, pe insula Lesbos. Phaon face cunoștință cu prea frumoasa sclavă a poetei, cu Melitta, care îi povestește viața ei sbuciumată de suferințe. Îndușorât, și răpit de frumusețea ei fără seamăn, Phaon o dăruiește cu o roză. Poeta Sappho, îi surprinde, pe când Phaon îmbrățișa pe Melitta care voind să-i rupă lui Phaon de-așemenea o roză se înălțase prea mult încât alunecă în brațele lui. În inima poetei se furișează gelosia. Aude noaptea pe Phaon rosiind în somn numele Melittei. Urmează un splendid monolog al poetei; ce are sufletul vândut de durere, apoi o scenă de violente muștrări cu Melitta căreia îi cere roză. În acest moment apare Phaon; face nemiloase imputări poetei, numind-o ființă fără inimă, care vrăjește pe oameni prin talentul ei ca apoi să-i pearză prin cruzime. Sappho voiește să-și răzbune, în ascuns voiește să îndepărteze pe Melitta pe altă insulă. Phaon află de planul ei și se întâlnește cu Melitta tocmai când voiau să i-o răpească. Voiește să fugă cu Melitta împreună, în țara ei. Pe când vâsleau fericiți peste istinsul mării, sunt prinși de oamenii poetei și aduși în fața ei. Phaon face în sfârșit muștrări poetei pentru cruzimea sa și apelează la sentimentele ei de poetă, la mărirea ei de a da oamenilor »iubire«. Melitta o imploră căzându-i la picioare. Lacrimile înfrâng disperarea poetei și ea se retrage în locuința ei, de

vede apare în curând în mantie de purpură, cu lira de aur, cu fruntea încununată de lauri. Nu mai simte nici ură, nici iubire. Dă poruncă să se aprindă focul pe altarul Afroditiei, binecuvântă pe cei doi tineri, apoi într'un splendid răsărit de soare se aruncă în mare. Ea pleacă în alte lumi, în senina patrie a zeilor.

„Medea“.

Iubind pe Iason, Medea prin farmecele ei îl ajută să dobândească blana de aur a berbecului și fuge cu el jertfind chiar viața fratelui ei Absirtos pentru a scăpa de urmărirea tatălui, ei, regele Aietes din Colchis. Dar păcatul ei aduce alt păcat: ajunsă în patria lui Iason ucide și pe unchiul regele Pelias și amândoi fug la regele Creon din Corint. Aici Iason se îndrăgostește de Creusa fiica lui Creon și hotărăște să o ia în căsătorie. La stăruințele Medeei care are cu Iason doi copii, Creusa renunță la aceasta căsătorie dar Iason nu vrea să se înduplece și amenință pe Medea că o va alungă din țară ca pe o vrăjitoare. Prin un dar viclean un vâl fermecat, ea ucide pe Creusa. Poporul de asemenea cere viața Medeei care-i o vrăjitoare primejdioasă și cântărețul Orfeu izbutește cu greu să-i potolească furia prin glasul său dulce.

În sfârșit Medea se declară gata a pleca dar se naște o luptă cumplită în jurul copiilor pe cari nu vrea să-i părăsească. În cele din urmă în clipa când poporul năvălește în templu spre a o executa, ea omoară pe amândoi copii, strigându-i lui Iason: »Tu l-ai omorât«.

Va fi. Poporul român de aceea și-a ales însă deputați, domnule Günther, ca să spună în dietă ce cugetăm și simțim.

Nainte, când nu alegeam, vă plângeați că noi conspirăm în conferențe și congrese, — d'aceea trebuia să fim târși pela Seghedin și Vaș.

Acum vi-se spune adevărul în față. Nici așa nu vă place?

Cum vă place dar?

Andrássy dat de gol. Cine nu-și aduce aminte câtă pleavă de articole s'a vânturat prin coloanele imperialistei „B. H.“ întru justificarea principiului plural în reforma electorală și cine nu-și aduce aminte cum Andrássy ținea isonul acelor articole jonglând pretutindeni. — prin culoarele camerei, prin cluburi și pe la banchete, — cu nume celebre de somități politice? „B. H.“ răscolise prin cele mai nitate rafturi ale bibliotecelor ca să scoată la lamina secolului al XX-lea câte un nume vechiu peste care s'a împânzit colbul atâtor decenii, veacuri. Andrássy de altă parte chemă într'ajutor pe cei mai celebri bărbați politici de azi ai Europei, dintre cari cu mare predilecție pe prim-ministrul Angliei pe lordul Asquith, — bine cunoscând mania conaționalilor săi de a copia întru toate pe englezi. Astfel și când, întors din călătoria sa din Anglia, adunase în jurul său pe culoarele camerei o ceată de mameluți probați, povesti cu emfază întrevederea sa cu ministrul Asquith, care cică ar fi aprobat toate planurile lui, declarând că „dreptul electoral plural e singurul sistem electoral, care corespunde postulatelor civilizației“. De-atunci declarația aceasta și-a făcut turneul în întreaga Europa, stârnind nedumeriri pretutindeni și mai ales în Anglia, unde oamenii nu se împacă cu astfel de principii medievale. Leader-ul partidului parlamentar al socialdemocraților englezi, deputatul Keir Hardie, a cerut deci ministrului deslușiri hotărâte. Asquith i-le-a dat în scrisoarea dela vale:

Stimate d-le Keir Hardie!

Nu e adevărat nici un cuvânt din povestea că eu înainte contelui Andrássy (sau a ori cu) ași fi declarat dreptul electoral plural de „singurul sistem care corespunde postulatelor civilizației“. Ai libertatea de a folosi scrisoarea aceasta după placul d-tale. Evident că e vre-o rătăcire la mijloc.

H. H. Asquith.

Contele Andrássy a primit deci un binemeritat certificat de corectitudine ca un „om de cuvânt“ ce este. Că vor urma de zor și din partea d-sale „lămuririle“ — nu importă, căci de ce n'a lămurit chestiunea până a nu-și fi făcut minciuna turneul?

Aradul salută votul plural. În ședința sa de ieri municipal orașului Arad a primit, la propunerea cutărui Z'ma Tibor, moțiunea de a saluta pe Andrássy pentru votul său plural. Ea și firesc, pe guvernul acesta încă nu-l salutase până acum Aradul și trebuia să-i vie acum rândul.

Interesantă a fost însăși dezbaterea asupra propunerii care a dat prilej deputatului Aradului, dl Müller Károly, spre a face confesiune în privința reformei electorale. Dl Müller s'a declarat hotărât împotriva ei, și a spus că rămâne credincios făgăduielii făcute alegătorilor săi, de a vota numai un vot universal, direct, egal și secret.

A vorbit apoi cu mult efect, dl Faragó Rezső, unul dintre cei mai de talent dintre gazetarii unguri din Arad, combătând cu multă și fină ironie zelul Aradului de a saluta guvernele. A fost întrerupt cu strigăte de *drabant, a pactat cu valahii* etc. A mai vorbit apoi umoristul Avarffy Géza și cameleonul Nagy Sándor deputatul din Cianad. Moțiunea s'a primit cu 77 voturi contra 8.

Donă alegeri de deputat. În decursul zilei de ieri s'au efectuat două alegeri de deputat, una în cercul Bihor, alta în cercul Szigetvár. Pe noi ne interesează alegerea din cercul Bihor, unde partidul național român a sprijinit pe socialistul Dr. Mihai Tarján. Din încredințarea clubului deputaților naționaliști dl Dr. A. Vlad, împreună cu fruntașii români din partea locului și-au dat tot concursul lor pentru izbânda candidatului socialist. Dl Tarján a avut să lupte cu doi contracandidați, unul kossuthist, celalalt aderent al stângei extreme. A învins kossuthistul, Nadányi, cu 859 voturi, față de 474 ale lui Tarján. Al treilea candidat, Rigo, a primit un neloseminat număr de voturi. Luând în considerare că în interesul lui Nadányi s'a pus în aplicare întreg aparatul administrativ, învingerea morală rămâne totuși de partea candidatului sprijinit și de români.

În cercul Szigetvár a învins de asemenea candidatul kossuthist, Duchon.

„Cesarul“.

Nu încapă nici o îndoială, că Mântuitorul nostru, când a zis să dăm Cesarului ce e al Cesarului, n'a avut în vedere un monarh constituțional, ci pe stăpânitorul lumesc, care, fiind rânduit de Dumnezeu, nu e mărginit de nimeni și de nimic în exercitarea puterii lui.

Așa și înțelege porunca Mântuitorului biserica răsăriteană ortodoxă, ale căreia căpetenii se socotesc supuse stăpânitorilor lumesci orișicare ar fi ei, până chiar și Sultanului, care e căpetenia unei alte obști religioase.

N'o spunem aceste fețelor noastre bisericesti, care vor fi știind-o cel puțin tot atât de bine ca noi, ci laicilor, care nu-și dau seamă despre pozițiunea în stat a bisericii creștinești și iau statul drept un stăpân al bisericii, ceea ce nu este și nici nu poate să fie.

Biserică și stat sunt, la urma urmelor, același lucru privit din două deosebite puncte de vedere.

În România obștia cetățenească sunt românii de legea ortodoxă răsăriteană, care constituie obștia creștinească: biserică și stat sunt aceiași oameni, și despre o separațiune a bisericii de stat pot să vorbească numai oameni, care nu-și dau seamă despre ceea ce zic. Ceea ce se poate separa e numai administrațiunea, un lucru, care s'a făcut în Franța, unde aceiași francezi, care constituie statul, au o administrațiune bisericească cu desăvârșire despărțită de cea politică.

De ce trebuia în mod național să se facă în Franța această despărțire.

Pentru că în Franța nu mai există »Cesarul«, a căruia stăpânire în cele lumesci ar putea s'o recunoască biserica ca fiind rânduită de Dumnezeu, și astfel biserica franceză prin chiar firea ei nu poate decât să combată forma republicană.

În regatul ungar este »Cesar«, a căruia stăpânire o recunosc toate bisericile ce împreună constituiesc obștia cetățenească. — Numai acestui »Cesar« avem însă să-i dăm ceea ce i-se cuvine, nu însă și guvernului, nici parlamentului, care i-se impun și-i mărginesc puterile. E atât în firea bisericii creștinești, cât și în spiritul legilor noastre po-

sitive, că administrațiunea politică și cealaltă bisericească merg convergent și se întâlnesc numai în sacrosancta persoană a monarhului și că guvern și arhieriei stau alătura, iar nu unul sub altul.

Avem noi creștinii împreună cu arhieriei noastre să ținem seamă de gândul adevărat al »Cesarului« nostru, dar putem să ignorăm voința lui constituțional exprimată și influințată de guvern.

Așa se prezintă lucrurile din punctul de vedere al ortodoxiei răsăriteane.

Cu atât mai vârtos poate să admită supremația guvernamentală biserica ortodoxă apuseană, care numai în vrutea unei învoielii cu Papa dă »Cesarului« ceea ce i-se cuvine.

Sunt deci foarte greșiți aceia, care îi iau pe Arhieriei drept un fel de subalterni ai guvernului: nu sunt, nu pot să fie, înțețază a fi Arhieriei, devin slugi plecate, refuză »Cesarului« ceea ce li datoresc, dacă se conformează cu dorințele guvernului, și au nu numai căderea, ci și datoria canonică de a-l lumina pe monarh, când după convingerea lor e rău consiliat.

Dar poate că în zadar o fac.

Tot au s'o facă, deoarece omul întreg își face datoria în toate împrejurările — numai pentru că să aibă mulțămirea de a și-o fi făcut, — și oameni întregi trebuie să fie Arhieriei.

Greșiți sunt mai presus aceia, care stăruie ca Arhieriei și fețele bisericesti să se fie în toate împrejurările departe de luptele politice și să se mărginească a apăra interesele bisericii.

Biserica suntem noi creștinii și atunci, când noi toți ne avântăm în luptă, face politică cel ce stă la o parte, dar politică proastă și rea pentru biserică, fiindcă servește cauza celor ce vreau să surpe biserica.

Sărbarea culturală de azi.

Diseară societatea română arădană, precum și fruntașii de prin provincie, se vor strânge la Crucea-Albă cu pietatea pe care o simți când te apropii de altar. Căci sfințenie și dragoste trebuie să simțim față de cultura noastră și azi ni-se va da prilej să vedem și să ascultăm pe cea mai mare preoteasă a Thaliei române, pe Agatha Bărescu, al cărei renume a trecut și dincolo de Ocean.

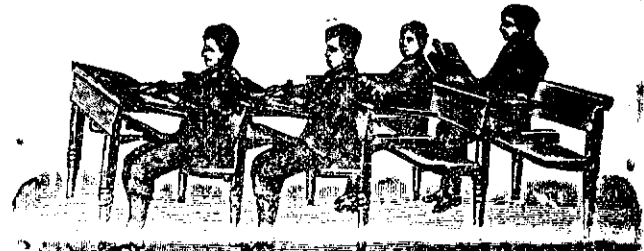
Ea a fost o podoabă a Burgteatrului din Viena și aplaudată a fost pe scenele tuturor teatrelor mari din Europa. Ca talent, stă în fruntea tragedianelor mari ca Duse și Sara Bernhardt, ca voință se manifestă mai puternic decât toate, căci e singura în lume care joacă în limbele germană, engleză, franceză, italiană și română, pe cari le vorbește perfect.

Venirea ei între noi ne-a însuflețit și ne-a făcut să lăsăm d'oparte preocupările vieții de toate zilele, și să ne pătrundem de gândiri și simțiri mai înalte.

Bănci de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de biurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de proiecturi gratuite și portu franco.

Societatea noastră arădană a primit-o cum trebuie primită o artistă română mare care este la apogeul carierei sale strălucite, care a dus departe, peste țări și mări, faima numelui românesc.

Și osteneală și-au dat persoanele cu distinsă cultură artistică dela noi să o poată însoți demn pe marea tragediană și festivalului artistic al cărei centru este dna Agatha Bârsescu-Radovici să dea concursul lor grațios.

Noi sălutaăm cu drag întreaga serbare menită să ne încante și să ne inobiliteze sufletele.

Din România.

Răspunsul Senatului la mesajul tronului.
la proiectul la adresă a Senatului:

Sire,

Senatul se simte fericit că Majestatea Voastră își va a putut aduce cuvântul Coroanei în mijlocul reprezentanților națiunii, așa precum în șirul anilor de glorioasă domnie a Majestății Voastre erau obișnuți a-l asculta.

În fața acestei dovezi vii a bunei sănătăți a Majestății Voastre, atât de scumpă nouă tuturor, rugăm cerul să vă dăruiască zile îndelungate pentru a desăvârși clădirea începută acum 42 de ani!

Sire,

Am urmărit cu cea mai mare luare aminte desfășurarea evenimentelor din jurul nostru, constatând că guvernul Majestății Voastre nu s'a îndepărtat dela politica de pace pe care regatul neîntrerupt a urmărit-o. Senatul primește cu mulțumire asigurarea Majestății Voastre că, în mijlocul împrejurărilor grele din afară, relațiunile internaționale ale țării sunt normale și că toți veghează de aproape ca interesele ei să nu fie atinse.

Sire,

Națiunea, recunoscătoare memoriei fiilor cari și-au jertfit viața pentru redobândirea neastărnării ei, nu poate uita tot ce dorește Sverranului iubit, care în capul ostirii sale victorioase a pus cel din urmă, acum treizeci de ani, piciorul pe pământul Dobrogei.

Silintele depuse în acest interval i-au dat un mere mereu ascendent, a reînviat conștiința ei națională și a cimentat în așa grad sentimentele de dragoste reciprocă, în cât acum găsim bine venit momentul ca regimul constituțional al Regatului să fie întins peste tot teritoriul lui.

Senatul, conștient de înalta lui chemare, nu va lipsi să dea guvernului Majestății Voastre neîntreruptul său concurs pentru a înlesni întreaga aplicare a reformelor sgrare, precum va studia cu toată luarea aminte măsurile ce i-se vor prezenta pentru a asigura pe deplin fința acestei mari reforme, menită să transforme și să îmbunătățească starea economică și socială a țării.

Sănătatea publică și în special a țărănimii lasă de dorit. Nu dăm pe deplin sesma de rezultatele la cari ne-ar putea duce întârzierea complectării măsurilor de îndreptare. De aceea Senatul, în constanța lui preocupare pentru îmbunătățirea sănătății publice găsește necesar noul proiect de lege sanitară ce i-se anunță.

Educațiunea cetățenească în sensul participării la o viață publică mai intensă, mai conștientă și cu rădăcini în masa poporului, este idealul la care tindem. De aceea am luat cunoștință cu deplină mulțumire că proiectul de reformă a legii Consiliilor județene va avea la baza lui întrunirea alegătorilor într'un colegiu unic. Acest pas înainte va da o viață nouă instituției județene.

Cu toate încercările suferite în anii din urmă de agricultura țării, Senatul este bucuros a constata că finanțele se mențin într'o stare solidă și

prosperă. Vom da dar guvernului Majestății Voastre tot concursul dorit pentru a asigura bunul mers al finanțelor.

De asemenea vom examina proiectele ce ni-se vor supune de ministerul agriculturii și domeniilor, în scop de a dezvoltă agricultura și întări starea economică a țării.

Industria și comerțul, puse de curând sub vegherea unui departament nou, chemat a îngriji mai de aproape de dezvoltarea lor, se vor bucura de toată sollicitudinea noastră pentru a li-se da o organizare conformă cu rolul însemnat ce sunt destinate să aibă în stimularea producțiunii și a muncii.

Senatul, adânc convins că încrederea în justiție și prestigiul ei depind, în cea mai mare parte, de modul îndeplinirii datoriei, va cercetă, cu această înaltă preocupare, proiectul ce i-se va prezenta pentru numirea magistraților și întinderea inamovibilității la toți membrii ei.

Această reformă, împreună cu noua lege a judecătorilor de ocazie, care începe a și da roadele sale, vor asigura țării o bună justiție.

Sire,

Acum, ca în totdeauna, Senatul este înasuflețit de cea mai mare dragoste pentru ostirea noastră. Țara nu a cruțat și nu va cruța nici o jertfă pentru a o menține la înălțimea chemării sale, convinsă fiind că ea este pavăza și nădejdea ei.

Sire,

În nevoile și aspirațiunile țării, în dorințele ei de pace și de progres și în munca și înțelepciunea Majestății Voastre, Senatul va găsi pururea puterea de a fi la înălțimea datoriei la care e chemat, pentru a întări și mai mult edificial național al scumpei noastre Români.

Să trăiți Sire!

Să trăiască Majestatea Sa Regina!

Să trăiască Altețele Lor Regale! Principii Moștenitori cu Augusta Lor Familie!

*

Disolvarea consiliului comunal din Craiova. — Celim în „Dolju”: În ultimul moment ni-se aduce la cunoștință că dl primar C. M. Ciocazan ar fi demisionat, fapt care ar fi determinat pe dl ministru de interse să ia măsuri, pentru disolvarea consiliului comunal.

Cuvânt de adio poporului român din Guvin.

Iubiți Frați!

Sunt 16 ani trecuți, de când în această sfântă biserică, din voința prea bunului Dumnezeu și în urma dragostei d-voastre, am devenit învățătorul acestei comune. Sunt 16 ani trecuți, de când devenind învățătorul acestei comune, am pus în mișcare totul, pentru binele și fericirea d-voastră. Cu cartea în mână, care astăzi este arma cea mai tare, cea mai puternică, am muncit aici din greu, timp de peste 16 ani, pentru ca să cresc din copiii d-voastră: bisericel creștini buni, neamului fii adevărați iar patriei cetățeni luminați, plini de focul dragostei către aceste, gata totdeauna, dacă trebuința o cere, să sară pentru apărarea și cinstea lor. Acesta a fost idealul meu totdeauna în cursul activității mele de 16 ani, cât am petrecut între d-voastră! Nici când și nici odată nu m'am dat dela nimic îndărăpt atunci, când binele și cinstea bisericii și a neamului meu a pretins aceasta dela mine. Am întreprins totdeauna totul ce am putut și am știut, pentru ca să inspir în sufletele d-v. credința într'un viitor mai bun și să ridic vaza și cinstea acestei comune. Și iată, că astăzi trebuie să mă despart de d-voastră, să mă despart atunci, când nici nu mă așteptam la aceasta și să mă despart mai ales atunci, când nutream în sufletul și inima mea cele mai ideale și frumoase planuri, din cari aveau să răsară cu timpul pentru d-voastră adevărața mulțumire și îndestulare su-

fletească. Și pentru ce trebuie să îndur eu aceasta? D-voastră o știți: pentru că, ca român de cinste mi-am iubit totdeauna neamul, iar ca dascăl mi-am făcut datorința. Iată păcatul, iată crima ce am săvârșit-o. Dar bun e Dumnezeu!

Cu sufletul îndurerat mă duc din mijlocul d-v., pentru că v'am iubit și m'ați iubit și pentru că totdeauna am ținut înaintea ochilor mei cuvintele sfintei scripturi, care zice: »păstorul bun sufletul și-l pune pentru olle sale«.

Și tocmai pentru aceea și acum, inima mea și sufletul nu mă lasă, ca să mă duc dintre d-v. fără ca să nu-mi laiu rămas bun dela d-voastră.

Drept aceea, vă mulțumesc din toată inima pentru sprijinul ce mi l-ați dat în lupta pentru binele și fericirea d-voastră, a fiilor d-voastră și a comunei d-voastre și vă rog, țineți-mă în dulce amintire precum și eu vă voi ține pe d-voastră. Deși acum mă despart de d-voastră, gândul meu însă va fi pururea la d-voastră, inima mea va bate pururea pentru d-voastră, căci amintiri scumpe din tinerețe mă leagă de d-voastră.

În legătură cu aceasta, vă rog și vă sfătuiesc: aveți-vă bine unul cu altul, nu vă certați, nu vă sfidăți, iubiți-vă biserica și neamul mai presus de toate! Să nu fie între d-voastră trădători! Aduceți-vă pururea aminte, că mama d-voastră a fost română; aduceți-vă pururea aminte, că lapte românesc ați supt; aduceți-vă aminte, că mamele d-voastră românește v'au doinit, românește v'au cântat; iubiți-vă deci neamul și biserica și mai departe, ca în trecut, dacă voiți, ca numele d-voastră bun să fie pomenit cu cinste și în viitor.

Mă întorc apoi către d-voastră on. d-ni preoți! Șasesprezece ani am muncit la olaltă! 16 ani ne-am frământat capul, pentru ca în aceste zile grele pentru neamul nostru să putem conduce cu cinste această comună. Și ne-a succes! Mulțumită dragostei noastre de lucru, astăzi toată lumea, toți oamenii de bine pomenesc cu cinste numele Cuvinului.

A sosit însă timpul, ziua, ca lucrarea noastră să se întrerupă. Eu trebuie să plec dintre d-voastră! Vă rog însă, continuați d-voastră mai departe munca noastră de redeșteptare a acestui popor blând, bun, cinstit și cuminte. Îndeosebi Te rog pe d-ta părinte Moțiu, seniorul nostru bătrân după ani, dar tânăr încă în suflet, ca pe cum în trecut, așa și de acum înainte, până va voi Dumnezeu, continueți lupta de redeșteptare; fi și mai departe celace ai fost în trecut, părințele acestui popor, pentru ca odată cu fruntea senină să poți răspunde cu apostolul neamurilor: »luptă bună am luptat, cursul mi-lam împlinit, credința o-am păzit«.

Țineți-mă și d-voastră în bună amintire, căci eu încă nu vă voi uita!

Dar vouă iubiți școlari ce să vă zic? Voi ați fost pentru mine totdeauna averea mea cea mai prețioasă. Pentru binele și fericirea voastră de multe ori n'am dormit eu nopți întregi. De astăzi înainte nu mai sunt dascălul vostru. Înainte de ce m'aș depăria dintre voi însă, vă leg la inimă și vă rog: fiți totdeauna prunci buni și cuminte! Ascultați și cinstiți pe părinții voștri; iubiți-vă biserica și neamul; fiți totdeauna mândri pe aceea că v'ați născut și sunteți români, cinstiți pe bătrâni, căci știți cum am învățat noi în școală; »înaintea bătrânului te școală și capul cărunt îl cinstește!«

Numai astfel lucrând și făcând voi, veți fi lăudați de oameni, Dumnezeu vă va binecuvânta; iar ducele Isus, vă va zice și vouă precum a zis odinioară acelor prunci buni din evanghelie: »Lăsați pruncii să vină la mine, că unora ca a-cestora este împărăția cerului«.

Dumnezeu cu voi!

Cuvin, la 9/22 Noemvrie 1908.

Dimitrie Popoviciu,
învățător rem. ort.

Excelent mijloc exterior.

Podagră,

reumatism, junghiuri, dureri de spate și de mijloc, amor țeli, dureri nervoase de cap și orice boale și dureri reumatice sau de podagră se vindecă în modul sigur prin excelentul

„EZEREUM“ BĂLINT GÉZA
farmacia „Orangyal“
EGER, (com. Heves) Káptalan utoza.
SPIRT de MENTHOL.

Se comandă dela singurul lui preparator

Prețul unui flacon original cu modul de întrebuințare e 2 cor. Pentru 12 cor. trimise anticipativ trimit 6 flacoane franco. Numai pentru întrebuințare exterioră

Intre altele, dinți de mamut. A aflat însă și urme de sate preistorice. Cel mai mare e pe insula Barter și are 40—50 de case. S'au aflat numai arme și unelte de piatră. Au aflat și unele de os. Locuitorii de astăzi nu au nici o amintire să fi trăit pe acolo oameni. De altfel aceștia par a fi fost foarte deosebiți de cei de azi.

— **Lux de flori în New York.** Josef Fleischmann, cel mai mare negustor de flori din New York, a încetat plățile. Pricina e criza din urmă și deci micșorarea răsipei cu florile, nu mai cheltuiesc pe săptămână mil de lei pe buchete. Negustorul arată că are mușterii cari cheltuiau regulat 2000, 3000 până la 4000 de lei pe săptămână, trimițând zilnic buchete la coristele frumoase din Broadway Theatre. Comenzile i-se făceau astfel: Trimite zilnic câte de 500 lei pe zi cutărel și cutărei. Neapărat cântărețele se înțelegeau să li-se dea florile în bani, lăsând câștig bun negustorului. Fleischmann a pierdut din pricina crizei, jumătate de milion. Nu poate, zice el, face procese, căci e chestie de încredere și de lucruri cari nu trebuie date în vileag.

Fleischmann e încredințat că va ieși cu obraz curat, căci are avere mare și încurcătura e trecătoare.

— **Vânătoarea lui Roosevelt.** Roosevelt pleacă în Martie viitor cu patru prieteni, dintre cari filu-so mai mic Kermit, Mcarns doctor militar, întemeietorul societății de ornitologie, botanistul Arthur Heller și profesorul Loring dela Institutul Smithsonian. Kermit e fotograful expediției.

Nu vor ucide orice și oricâte animale selbatice vor întâlni, ci numai dintre cele cari se află în număr mare și numai câte 2—3 din fiecare fel. Scheletele și pieile se vor da muzeului național din Washington. Taxa va fi de 1250 de shillingi de fiecare ins, plătită guvernului coloniilor africane engleze.

Numărul animalelor ce are drept a ucide cineva pentru această taxă nu va putea trece peste 60, iar lei, leopardii, crocodilii, șerpii pot ucide oricâți. N'are voie să cmoare: girafe, zebre, elani, vuluri, femei de elefant, bivolițe sălbatice, etc.

— **Mulțumită publică.** În urma apelului lansat la mai mulți marinimosi, au binevoit a contribui pentru înmulțirea bibliotecii meseriașilor și comercianților din Sebeș și iar „Andreiana“, primătorii domni: Nicolae I. Simian, Ioan Hanciu, Dumitru Hanciu, Oprea I. Simian, C. Hanciu, Dumitru N. Simian, Nicolae N. Lupș, Nicolae Ghi-boiu, I. N. Simian, N. D. Hanciu. Maria N. I. Simian, R. Vulcea (România) cu câte 5 lei. Academia Română (București) a donat 42 cărți în valoare de 53 coroane. Dr. E. Dăian, protopop (Cluj) a donat 10 cărți în valoare de 15.85 cor. Dr. Stoica (Abrud) 1 carte 1.40. Aducem și pe această cale mulțumită P. on. domni binevoitori. Sebeșul-săseș, la 7 Decembrie n. 1908. Oprea Hertza, casier. Victor Sabadut, președinte.

— **Celebrul Buzodd de Lemle** contra asudării mânilor și picioarelor. După o singură folosire are rezultat sigur încă și la cele mai îndărătnice cazuri, imediat face să înceteze asudarea și mirosul. Prețul unei sticle 90 fl. Se capătă numai preparatorului. Farmacia Regina Elisabetha (Erzsébet Királynéhoz) Csongradi sugărut.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Budapesta, 10 Decembrie.

Ședința începe la orele 10 și jumătate. Înainte de a se trece la ordinea zilei deputatul Farkasházy cere lămuriri președintelui Justh, pentru că în ședința de ieri declarase de primit un răspuns al contelui Apponyi, fără să întrebe camera.

Justh lămurește că deoarece ministrul n'a dat răspuns definitiv la interpeleția ce i-s'a adresat, n'a mai pus întrebarea.

Se continuă desbaterea bugetului ministrului de finanțe.

Raportorul comisiei financiare prezintă proiectul de apropiatiune.

La sfârșitul ședinței se discută chestii de imunitate, fără mare interes.

Datorințele femeii.

(Urmare și fine).

Ce și poate fi lucrul de activitate a unei munci drepte? Să nu se lase sedusă de vorbele acelor femei, cari vestesc, că lucrul de activitate a unei muleri este publicitatea! Părerea mea cu privire la asta este, că aceea e mulere dreaptă, care e soț fidel bărbatului, care crește prunci buni și cu frica lui Dumnezeu, se năzuiește a face mai mult pentru Dumnezeu, pentru națiunea și fericirea ei, decât acelea, cari în locuri publice în vorbiri peste vorbiri.

O! de ne-ar da Dumnezeu muleri cum au fost Amira și Abigail, cari au știut, că cel mai măiestros și mai binecuvântat așezământ pe pământ este a trăi pentru familie. Oprește prea bunule părinte pe acelea, cari sunt slăbănoage și cari să năzuiesc a mistui și a nimici prin lucrurile lor diavolești vletăți pământiești, asupra cărora adăți aspra ta judecată ca peste niște muleri neubitoare de părinți, de frați, de soț și de pruncii cei mici, prin cari trebuie să se sporească neamul omenesc, căci astfel ai binecuvântat tu pe Adam și Eva: »Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți.

În urmă într'acolo te nisuește ca mulere, ca pe soțul tău să-l poți duce cu tine în rai. Asta însă numai așa o vei putea face, dacă în primul loc vei fi cu frica lui Dumnezeu. Eu o și presupun asta despre tine, căci oare poate fi mulere fără de credință după acelea, pe cari creștinătatea l le-a dat pentru ea, când pe ea din starea lobăgii o au slobozit și o au așezat într'un loc vrednic? Una ca asta mulere poate fi nelucidătoare față cu Hristos, dacă va gândi ce răspundere îi apasă umerii ei, ca a unei muleri conducătoare de casă ca pe capul familiei? Da, ea e capul familiei; iar nu bărbatul, căci la cine alegă pruncii, dacă li lipsește ceva? Degetul tău la cine îl dă să-l lege? Dacă noaptea visează rău, pe cine îl strigă? Apoi însuși bărbatul la cine merge, dacă îl ajunge așa boală gingașă, pe care altuia nu o poate spune? Nu-i vorba, noi bărbații suntem cu numele capul familiei, dar voi mulerile întru adevăr sunteți acelea. Dacă religia n'ar fi fost e numai obiect de răs; dacă tu mai bucuri alergii la teatru, decât la biserică, dacă bărbatul și pruncii tăi nici când nu te aude pe tine rugându-te lui Dumnezeu, atunci tu nu vei lucra ca bărbatul tău să ajungă în rai, de care nici tu nu vei fi vrednică. Dar presupun, că religia e la tine o adevărată și sinceră simțire. Iar pentru de ați duce cu tine pe bărbatul tău în loc bun, sunt două lepatare în aceia luntre, care pe apele morții te va transpune pe altă lume, astea sunt: rugăciunea și darea de pildă bună.

Să punem două stestate autentice lângă oltă, scrisse de bărbați despre mulerile lor. Cautăți numai ce e diferența între ele. De un om în vârstă aceea au întrebat, ce dacă va fi binecuvântat, cui îl va putea mulțumi aceia? A răspuns: »Mulere m'a făcut temător de Dumnezeu». Nainte de asta nu mult miam bătut capul cu religia. Mult îmi făceam răs și de mulere mea; ba o loveam, o băteam pentru religie. Ea pentru aceea tot cu credință a rămas cătră mine. Cu jingășime mi-a răspuns aspuimei mele. Odată apoi ceva gând mi-aleser în sufletul meu. M'am gândit, că totuși mare putere poate zăcă în religia aceea, care așa putere îi dă mulerii astela, că și cea mai crudă tractare o poate suferi fără plânsoare. »De atunci sunt și eu religioasă. O altă mărturisire au făcut un bărbat în gura morții: »Marie! Sunt perdut! Sunt un om osândit! Tu îmi ești cauza. Tu m'ai sedus la neleguire, tu mai întăritat să fiu om fără credință în Dumnezeu. Ruinării mele tu ești cauza! Câte părechi căsătorite mărețe sunt în cer: Adam și Eva, Avram și Sara, Lapide și Debora, Isaac și Rebeca, Iacob și Rahila, Zaharie și Elisaveta, Iosif și Maria. Câte părechi căsătorite sunt fericite, pe cari și noi înșine bine le cunoaștem, cari întocmai așa temători de Dumnezeu au fost, ca ori-și-care din cei de sus amintiți!

Și precum odată în ziua cununiei a-ți stat în biserică după sate, sau din oraș, așa stați și acum sub crucea Mântuitorului Isus Hristos, când eu vă voi vesti vecinica legătuință a căsătoriei. Prindeți-vă unul altuia mâinile, cari de astăzi nainte sunteți un trup în două suflete. Și precum simbolul vecinicii este cercul, așa formă de cerc are și inelul de logodnă.

Alexandru Vașiadi,
paroh.

Economie.

Al IV. congres internațional de lăptărie se va ține la Budapesta în zilele de 6—10 Iunie 1909. Cu ocaziunea aceasta se va aranja o expoziție internațională de lăptărie. Expoziția va cuprinde în 3 grupe separate: 1. Producția lăptăriilor. 2. Uneltele și mașinile folosite în lăptărie. 3. Cercetări științifice și experimente referitoare la lăptărie. Expozanții au să se înscrie până la 1 Februarie 1909 la secretarul primului congresului în Budapesta (V. Vigadó).

Lăptirea boalelor lipicioase prin lapte. Este lucru dovedit că prin lapte se pot trata plămâni și lăți nu numai boalele vitelor, ci și cele ale oamenilor: scarlatina, difteria, colera, tuberculoza, ș. a. Și anume baccili acestor morburii sau că ajung în lapte dacă oamenii cari umblă cu laptele, suferă astfel de morb, sau că ajung în lapte cu apă lăptosă la spălatul vaselor de lapte. De aceea laptele trebuie strecurat și fiert bine, ca astfel să nimicească baccili boalelor și numai după aceea să se folosească spre mâncare, iar vasele folosite să se spele totdeauna în apă și să se țină la răcheta cea mai mare.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 10 Decembrie 1908.

ÎNCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprilie 1908 (100 kg.)	25 70 - 25 72
Săcară pe Aprilie	21 28 - 21 30
Cucuruz pe Mai	15 02 - 15 04
Ovăz pe Aprilie	17 66 - 17 68

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu nou	
De Tisa	25 K. 55—26 K. 60
Din comitatul Albai	25 » 35—26 » 30
De Pest	25 » 45—26 » 40
Bănețenc	25 » 50—26 » 55
De Bacica	25 » 55—26 » 55
Săcară	21 » 35—21 » 55
Orzul de nutreț, calitate I.	16 » 45—16 » 65
» de calitate II.	16 » 05—16 » 35
Ovăz de	17 » 45—17 » 75
» » II.	17 » 05—17 » 40
Cucuruz	14 » 06—14 » 25

Poșta Administrației.

Teodor Suteu, Csintja. Am primit o coroană ca abonament pe 1907 și 1908.

Nicolae Ardelean, Somoskes. Am primit 4 coroane ca abonament până la 1 Iunie 1909.

Gheorghe Nicola, Lăpăș. Am primit 2 coroane abonament pe sem. II 1908. Preț curent pentru unelte de faur cere dela Frații Burza, ferari An Boros Béni tér.

Ioan Micu, preot Kápolvás. Am primit 6 coroane ca abonament pe Qrt. IV 1908.

Gheorghe Draga, Inv. Keresnyes. Am primit 5.60 cor. abon. pe Qrt. IV 1908.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar George Niclin.

Anemia.

Pentru combaterea ei între bunătați Emulsiunea SCOTT, care îmbogățește sângele și hrănește carnea trupului puternică și sănătoasă.

Emulsiunea Scott

este deopotrivă de salutară pentru tineri și pentru bătrâni. Progresele veți face vă vor surprinde și satisface.

Încercați

și vă veți încredința, după cum s'a încredințat multe mii în timp de 32 de ani.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fl.

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescărușul.

Un candidat de avocat

cu praxă

aplicare pe lângă condițiuni favorabile cancelaria subscrisului.

Seini, 5 Noemvrie 1908.

Dr. Aurel Nyilvan, adv.
Seini — Szinérváralja.

Nr. 33/908.

CONCURS

Pentru întregirea postului de conducere a asilului comunal din Rășinari (Resinár, Szebenm.) prin aceasta să se organizeze concurs. Postul e împreunat cu următoarele emolumente:

1. Salar anual 600 cor. solvabil în rate care anticipative din cassa alodială.

2. După un serviciu de 5 ani în comună un indemnificativ de 100 cor., iar după un serviciu de 10 ani în comună un al doilea indemnificativ de 100 cor.

3. Pentru ținerea unei bone sau servitoare ajutoare, anual 240 cor.

4. Locuința în edificiul asilului.

5. Lemnele de lipsă pentru încălzit sau încălzirea cor. anual, din care sumă conducătorul e silită a încălzi și localitățile de jur împrejur.

Rugărilor instruite cu diploma prescrisă în art. XV din 1891, carte de boală atestat de moralitate și serviciu de până la 10 ani, sunt a se înainta la Comitetul de supraveghere al asilului comunal din Rășinari până la 1 Ian. 1909 st. n.

Rășinari, 1 Dec. 1908.

Comit. de supraveghere al asilului.

Anunț.

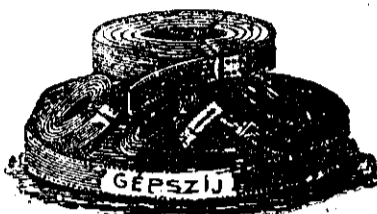
La Teodor Pêrv, din Ternova Nro. 15. (com. Arad) se află de vânzare tot felul de altoi de viță americană, verzi și uscate, cu și fără rădăcină.

Gmeiner E.

fabrică de curele pentru mașini.

BRASSO.

Din cea mai bună piele de curele.

Mai multe feluri de curele de cusut și de legat în cea mai bună calitate.

Curele de mână din prima calitate de piele.

Preț-curent și modele se trimit după dispoziția on. public.

Un iaz de moară din peatră

de zidit. Măiestrii cari voiesc să întreprindă la acest lucru să se adreseze lui Iosif Golea, Rakasdia, până la 11 Ianuarie 1909 st. v.

Cumpărați

„Calendarul Național“

întocmit de foile naționale dela Orăștie, pe anul 1909.

E foarte frumos! Împodobit cu chipuri alese: Locurile sante: Grădina Getsimani în care a fost prins Domnul Hristos, Biserica de pe sf. Mormânt alui Hristos, vederea Ierusalimului și istoria lui; Chipuri din istoria națională: Sarmisegetuza, steag turcesc, steag românesc din războiul cu Turcii, și altele și altele! — Apoi de cetit: poezii frumoase, povești, schițe, glume, povețe.

E o cârtică ce îngrijește de sufletul cetitorului, îmbogățindu-l cu cunoștințe alese, înălțându-l în simțămintele naționale și petrecându-l.

Dați-l, ca pe o carte de folos, în mâna întregului tineret din comună, ca și prin asta să străniți dragostea de cetit la toți!

Prețul: numai 18 cr. (36 fil.) de unul. Celor ce iau mai multe, pentru a le vinde, ca să aibă și ei ceva pentru osteneală, și trimit banii pentru dela 12 în sus, li-să dă cu numai 11 cr. (22 fil.) unul, având a-și plăti ei posta la scoatere. Ceice cer pachete, fac bine de trimit înainte și banii de porto (cei de aproape 30 fil. de pachet, cei din depărtări 60 fil. de pachet), că de nu, la scoaterea pachetului plătesc porto îndoit.

Dela 5—10 ex. e cu 13 cr. (26 fil.) unul, că la acestea trebuie să se plătească posta la predare.

Cereți-l la:

Administrația „Libertatea“
Orăștie (Szászváros).

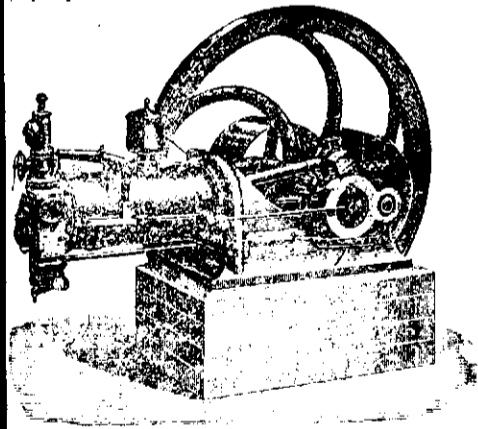
Se află și la Librăria ziarului „TRIBUNA“ din ARAD.

Schmerek & Schneider

Fabrică de mașini, instalații electrice și electrotehnice.

Temesvár-Josefin, Bonnáz-u. nr 14.

Recomandă motoare cu ulei, gaz aerian și benzin și locomobile pentru mori și uzine electrice, precum și orice fel de industrie cu prețuri și condiții favorabile de plată.

Catalog de prețuri se trimite la dorință gratuit și porto-franco.

Pută-ți și îți va ajuta și Dumnezeu!

Acest adevăr de aur se poate ajunge numai așa, dacă cel ce se folosește mijloace de vindecare, cari pe lângă estință întrece ori-ce aparat scump, atât în privința durabilității cât și în efectului.

„Galvani“ se poate folosi cu curent electric succes sigur la: reumatism, răceală, nervositate, la boală și reuma spinării, de oboseală, impotență paralizie și altele.

Scrisoare de recunoștință: Francisc Veis, cărășmar, Sibiu. Aducându-mi la cunoștință că prin folosința aparatului „Galvani“, am avut multă ameliorare în boala mea (trabesdorsalis) așa încât nu mai am nevoie nici de cârje. Aparatul deși îl folosesc de un an funcționează fără cusur.

Singurul fabricant:

István Kmoskó, învățător reg. cat. Sibiu
(Nagyszében) Tereziánium No. 11.

AVIZI!

Avem onoare a aviză on. public precum și stimați clienți că cu apropierea timpului de toamnă și iarnă

cele mai trainice și mai ieftine ghete

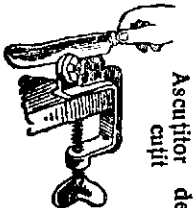
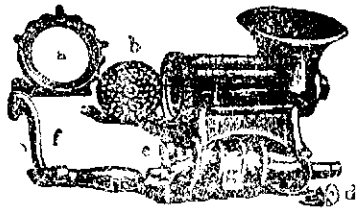
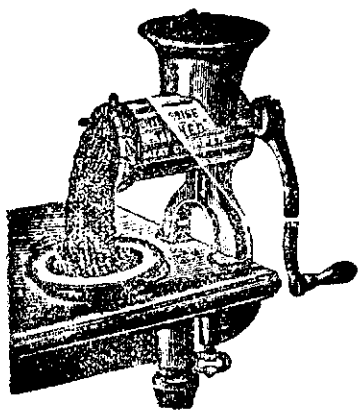
confectionate cu mână, se pot cumpără la

Asociațiunea Călțunurilor

Szabadság-tér Nr. 14,
(la cisma roșie)

Aradi Czipészek Term. Szövetkezet

IUSTIN OLARIU
cond. societății.

Ascutitor de
cuțit

Cor. 1-90

Părțile constitutive dela mașina de tocat carne.
a) Inel de capac, b) Disc găurit, c) Cuțit, d) Șirof
dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Taiș.

— Fiecare să capătă separat. —

Mașini de tocat carnea

Nr.	3	5	8	10	12	20	22	32	cu roată de repezit
tale pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4	kg.
1 bucată cor.	3-40	4-10	5-70	6-80	6-50	11-40	10-40	20-60	

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cârnați se poate folosi ca umplător de cârnați. — 1 umplător de cârnați cor. — 46.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela 56 până la 90 fileri
calitate bună dar fără garanție

Oțel-magnet-diamant
de Dick

Nr. 99 intr. lung.

36 cm. cor. 4-70

Nr. 83 intr. lung.

29 cm. cor. 3-90

Nr. 123 intr. lung.

19 1/2 cm. cor. 1-60

Cuțit de împuns

Nr. 7 cu mânere albe:

Lungimea tăișului

6 7 8"

cor. 1-30 1-50 1-80

Cuțit de ucis

Nr. 8 plăste poliite cu îm-

punsătoare de aramă:

5 1/2 6 7 8"

cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Cuțit de Dick

Lungimea tăișului 4 1/2 5

cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomanda.

CAROL F. JICKELI
SIBIU ȘI ALBA IULIA

BODENKREDITANSTALT în SIBIU.

Imprumuturi ipotec, amortizaționale pe lângă condițiuni favorabile.

Scrisuri fonciare libere de dare cu 4% și de lombardabile la banca Austro-Ungară, admise ca cauțiuni și la toate oficiile de stat, precum și ca cauțiune de căsătorie pentru oficerii. Tragerea la sorți în decurs de 40 1/2 respective 50 de ani la cumpărarea cupoanelor, fără nici o detrageră să efeptuește la 1 Mai și 1 Septembrie respective la 1 Maiu și 1 Noemvrie. La scrisurile fonciare ieșite la sorți, însă rescumpărate mai târziu, să rebonifice rețele corespunzătoare dela scadență până la ziua rescumpărării. Bonitatea scrisurilor fonciare este garantată prin valoarea apră triplă a împrum. ipotecare; prin fondul de garanță al scrisurilor fonciare, elocat în hârtii de valoare pupilare și prin saș întregă avere a institutului.

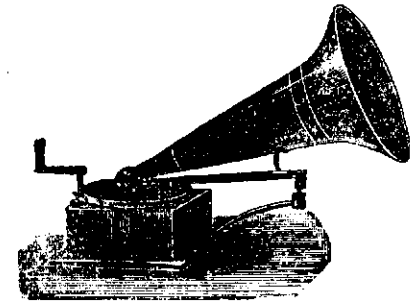
Rescumpărarea cupoanelor și a scrisurilor fonciare la sorți, precum și vinderea lor cu cursul de 21, să efeptuește nici o proviziune prin

„Timișiana“ institut de credit și economii soc. pe ac. in Timișoara — Temesvár.

Prospecte și informațiuni gratis și franco.

Nu e permis să lipsească din nici o familie „GRAMOFONUL“
care inveselește toată casa. Isvorul cel mai estin de al procură el marele comerciant de mașini de vorbit pentru Ungaria și România

Toth József
SZEGED, Könyök utca 3 szám.

Se vinde cu condiții de plătire rate. Pe lângă garanție.

Au sosit înregistrări nou românești, cântări și muzic cu forță naturală.

— Prețul curent se trimite gratuit.

Se caută contra vânzătorii

Correspondența se face în limbă maghiară, germană și franceză

Cu stimă: TOTH JÓZSEF

Atenție!

Nou!

PAUL FILIP DIENER.

La trebuință de covoare nu întârzile nime a cerceta nou deschisa

Prăvălie specială de covoare

TIMIȘOARA-CETATE, STRADA MERCY (PALATUL ASIGURAȚIEI UNG.)

Mare alegere în covoare moderne de Smyrna veritabile

pentru salon, aranjări în odăi de durmit și mâncări.

Esportațiuni în cele mai fine covoare de umblăt Velvet și Tournay.

Covoare de părete, naintea patului precum și asortiment mare în scurtuce huițătoare cu prețul depositului.

Covoare de umblăt ieftine în toată lățimea.

Procurări de covoare după modele și planuri se efeptuesc grabnic și cu multă îngrijire

Prețuri ieftine!

Prețuri ieftine!

Alcoolismul.

(R) În ședința de Sâmbătă a dietei ungurești deputatul Radnei, dl Vasile Goldiș a rostit o vorbire ascultată și aplaudată nu numai de naționaliști, ci până și ungurii au laudat-o. A vorbit despre primejdia ori mai bine zis: despre cea mai mare nenorocire a țării acesteia, despre isvorul celor mai multe rele ce bântuie d'opotrivă toate neamurile din patrie, despre alcoolism.

Deja înainte de intrarea sa în parlament dl Goldiș s'a ocupat de chestia aceasta studiind-o din toate punctele de vedere. A pus-o în discuția congregației comitatului și a Sinodului, a tratat-o în circulare consistoriale ce s'au trimis tuturor parohiilor, a ținut conferințe cu proiectograf, a vorbit în număroasele dări de seamă ce a făcut alegătorilor din toate satele cercului său electoral. Nu numai între români, dar chiar între deputații din întreg parlamentul nu este unul care să se fi ocupat atât de mult și, dinadins de această plagă care dacă bântuie toate neamurile din patrie, apoi pe noi românii curat ne istovește și nenorocește.

Vem da întreaga vorbire a prietenului nostru, căutând s'o trimitem îndeosebi pe sate, căci aproape nu este comitat ori ținut locuit de români unde țărani să nu bea pe nemiluite, în unele locuri cu adevărată furie încât parcă a dat necuratul printre ei. Vorba lui Goldiș: »beau dacă sunt flămânzi, să nu mai simtă foame, beau dacă s'au săturat, să mistuie bine, beau dacă sunt somnoroși, să stea treji; beau dacă nu pot dormi, să le vină somnul, beau dacă le este frig, să se încălzească și beau dacă e cald, să se răcorească; beau dacă sunt sănătoși, să nu se bolnăvească și beau dacă sunt bolnavi, să li-se facă bine. Beau dacă e botez, beau la pomană. Beau când se veselesc, beau dacă sunt triști« ...

Și pretutindeni pe urma atâtor beții vine ruina, ruină în ce privește averea și încă ruină și mai mare: în oase, care nefericește nu numai pe părinții bețivi, ci și pe copii, nepoți și strănepoți, încât ne jigărim văzând cu ochii... Feciorii voinici, cari odinioară umpleau satele, sunt rarități azi.

Te cutremuri, cetind datele adunate de neobositul deputat al Radnei și respândirea printre popor a acestei vorbiri va fi o curată binefacere: pe cei căzuți jertfă patimei rele îi va pune pe gânduri, iar frunțașii de pe sate vor primi încă un îmbold să pornească lupta pe toată linia, din resputeri, pentru dezmână pe ceice mai au în suflet o licărire de îndreptare...

Când e foc, sare tot satul... Așa și cu alcoolismul: toți cei luminați, preoții de pe amvon, învățătorii în școală și în adunări cu puterea cuvântului, în ziare cu vraja condeiului, cum a făcut și până acum deputatul Radnei, toți, toți să luptăm împotriva răului ce se încinge mai rău ca ciurma și seceră nu o generație numai, ci lasă germenul răului până și în ceice se vor naște peste 30 și peste 60 ani...

Vorbirea lui Goldiș este cu atât mai de preț, cu cât prin numeroasele asemănări și tablouri ce a făcut nu numai a descoperit răul în toată goliciunea sa, ci a arătat mai presus de toate modul de lecuire, cerând în primul rând ca mai ales statul, cârmuitorii țării să ia măsuri de îndreptare.

Și în privința asta nici capul nu ar tre-

bui să și-l bată mult miniștrii maghiari. Dacă ei într'adevăr vor binele popoarelor, n'au decât să facă ceea ce a făcut în România dnul ministru Emil Costinescu. O lege, care să reducă numărul crâșmelor, să pedepsească pe ceice se îmbată, să pedepsească și pe cârciumar. Iar beuturile să fie controlate, să se dea sub pecetea statului, iar nu să fie lăsat, în dragă voie, jidanul să facă el rachiul, punând câte otrăvuri și spurcăciuni toate într'ânsul!

Unde ar îndrăzni însă în Ungaria vre-un guvern să ia ovreilor dela sate dreptul de cârciumărit (ca în România)? Dar atunci cu cine și prin cine ar mai lucra la alegeri? Prin cine ar săraci și nenoroci pe rutean, pe slovac și pe român, cele trei naționalități, cari mai ales s'au dat beției?!...

Dar în Țara Ungurească aproape a cincea parte a tuturor darilor (18%) este darea pe beuturi, la noi nu e sat, nu e colț de u-liță, în care să nu fie vre-un crâșmar și nu vin din Galiția atâția ovrei câți să nu reușească a deschide în 2—3 luni cârciumă. — Prin nenorocitele comitate dela nord, sunt sate în cari cât e de lung drumul de țară, numai cârciume ovrești găsești. Dau rachiul (dar ce spurcat) nu numai pe bani, dar pe găne, poame, pe vre-o haină veche, o bucată de lemn și chiar pe codoriștea biciului... Ne mai vorbind de pui, găini, iezi, miei... Așa s'a și ajuns, încât la târg de săptămână vezi p'acolo biete până și femeile și șanțurile pline de oameni căzuți de beție și jandarmii ducând ferceți pe ceice în beție au spart capete și au înjunghiat... În trei patru comitate românești de p'acolo se întâmplă mai multe crime decât în toată Suedia și Norvegia de pildă, unde oamenii sunt treji, cumpeșiți.

Că și printre alte neamuri (afară de șvabi și sași) se întâmplă cam același lucru, nu e nici o mângâiere pentru noi...

Ministru Apponyi, care a vorbit îndată după Goldiș, a recunoscut și el marile adevăruri spuse de luminatul deputat al Radnei. S'a laudat că a făcut și până acum »unele și altele« pentru stavilirea alcoolismului, a făgăduit că prin învățători va combate acest rău în școale. De măsuri temeinice n'a îndrăznit în a nici el să vorbească; ar fi supărat atunci pe ovrei. A zis numai că »poate« ar fi bine ca îmbătarea copiilor să fie decretată prin lege drept păcat și pedepsită... Numai atâta ar și să facă Apponyi pe calea legii? Ori crede că răul se va lecu numai prin mișcarea socială a doamnelor din Budapesta, în fruntea cărora stă chiar soția sa? Dar atâta e o picătură de apă într'o mare!

După ce am cetit vorbirea măiestră a prietenului Goldiș ne-am zis: Ce păcat că un asemenea om nu este în poziție de-a intrupă gândurile bune și frumoase ce are!

Pentru a rușina însă întreg guvernul, dovindul că nu numai nu știe, dar nici nu vrea să facă ceea ce ar trebui pentru scăparea popoarelor de acest flagel, Vasile Goldiș și tovarășii săi din clubul naționaliștilor ar trebui să întocmească un proiect de lege în această privință, pe care să-l înainteze dietei. Desigur, cohorta kossuthistă aleșii cârciumarilor, nici la discuție nu o să-l lase. Ar rămâne însă pentru vecie dovedit, că atunci când alcoolismul a luat în țară dimensiuni îngrozitoare, un deputat român a fost cel ce a pus degetul pe rană și deputații naționalităților au venit cu o serie întreagă de propuneri proprii a scăpa țara

de primejdie; partidele ungurești însă, conduse de magnații cari fiecare își are ovreiuul său (ovreiuul care-i face alegerile în sat, ovreiuul care-i cumpără ori vinde rodul câmpului, ovreiuul care-i procură bani cu împrumut, ovreiuul care-i ia în arendă moșia și la urmă i-o cumpără de tot ori i-o vinde!) n'au avut nici tragerea de inimă nici curajul să facă o lege, ca în România, care să scape țara de prăpastia spre care o duce alcoolismul...

Ovreii pot fi veseli: ei sunt mai tari decât toate partidele din țara asta.

A nimerit o! Vorbind despre eventualitatea unui războiu în Balcani, »Függetlenség« (dela 5 c.) scrie:

»Unde poporul este cuprins de dorul luptei, pentru că dela învingere depinde viitorul, acolo după ce s'a descărcat prima lovitură de tun, poporul e străbătut de fiorul bucuriei. La noi însă, unde fiecare om e preocupat de propria mizerie și nici nu știe pe bună cale încotro este Belgradul, unde dela un războiu nu ne putem aștepta la un bine nici cât e negrul subit unghie, prima descărcătură de tun poate să aducă încurcături grozave.

»O să se pună în mișcare provinciile locuite de naționalități, vărsări de sânge se vor ivi pe urma urei naționale, litoralul maritim locuit de slavii se va aprinde...«

Iar ca toate acestea să nu se întâmple, șef-redactorul numitului ziar propune în consiliul municipal adesea de felicitare lui Andrássy pentru că vine cu proiectul reformei electorale, proiect care indignază și revoltă orice simț omenesc în — naționalități?

Unde-i logica?

O arestare senzațională. Incep zilele de teroare și pentru — sârbi, și încă pentru cei radicali, »aliați« ai guvernului.

O știre scurtă ne va lămurii în privința asta.

Sâmbătă, în urma ordinului dat de tribunalul din Timișoara, judele de instrucție Nauer György din Panciova a arestat pe medicul Vladimir Alexici pentru că ar fi comis crima pedepsită de §-ul 149 din codul penal, adică ar fi înămnat la tradare... La o nuntă, unde erau de față »mulți rezerviști« (așa scriu ziarele ungurești) într'o dicție numitul medic ar fi îndemnat pe cei de față să scuture jugul unguresc și să grăbească în ajutorul fraților lor sârbi atacati și să verse sângele lor pentru solidaritatea sârbească.

Alexici el însuși este medic militar honorabil (în rezervă, se înțelege) și a cerut eliberarea sa, depunând o cauție de 20.000 coroane. Tribunalul din Timișoara ca secție de punere sub acuză, nu s'a pronunțat încă.

Situația parlamentară în Austria.

— Dela corespondentul nostru special. —

Sesiunea de iarnă a parlamentului austriac n'a desebis subit suspicii triste.

Politicianii și nepoliticianii, patrioții și nepatrioții stau sub impresia tristă a evenimentelor regretabile din vara trecută și a ciocnirilor sângeroase din Praga, cari au luat în timpul din urmă un caracter revoluționar și-au conturată abia când, sunetul de fanfare anunțau sosirea călăuzului. Se crede, că sub astfel de împrejurări parlamentul se va aduna numai să-și rostiească sia însuși sentința de moarte. Se așteaptă, că patimile, cari au agitat popoarele vara aceasta vor izbucni cu aceeași vehemență în parlament și că locul lui îl va ocupa urgența regim al §-ului 14.

Însă n'a fost așa. S'au întâmplat surprinderi, în cari nu s'a gândit nimeni. Lasă, că germanii și cehii moderați au lăsat la o parte ura lor de rasă spre a conlucra la formarea cabinetului parlamentar și la marile reforme sociale, dară chiar acele partide, între cari nu-și poate închipui nici cel mai optimist parlamentar o apropiere, creștinii sociali și socialdemocrații au uitat și ei de lupta lor vehementă pentru obținerea puterii, și au salvat cinstea parlamentului, dându-și mâna de împăcare pentru moment, ca să susție principiul autonomiei și legislației poporului.

Ba — și lucrul acesta trebui înscris cu roșu în viața parlamentară — socialdemocrații au părșit în vederea scopului mai înalt tactica lor și votează pentru prima oară a bugetului.

Numai un grup mic de cehi radicali făceau în-continuu scandal și nu s'au lipsit nici de uzitate muzică de fluerături, strigăte și tobe. Restul partidului ceh privia apatic la clownii politici.

Și vorbirile lungi, amestecate cu verzi și uscate, a germanilor radicale miroasă a obstrucție. De altfel desbaterile au cursul lor pașnic și obișnuit. Încercarea cehilor radicali, de-a zugruma parlamentul, cerând cetirea încurselor, a ripostat-o iscusit președintele camerei, Weisskirchner, punând cetirea la finea ședinței.

Astfel provizoriul bugetar se va sancționa probabil încă înainte de Crăciunul nemțesc și parlamentului îi va fi posibil să se ocupe în scurtă vreme cu marile reforme sociale.

Mișcarea națională în România.

Intrunirea studentească de Joi seara.

Joi orele 8 și jumăt. seara a avut loc în sala „Amiciția” intrunirea convocată de cercul naționalist studentesc „Avântul”.

Intrunirea, la care a asistat un mare număr de studenți — a fost prezidată de dl Perianu, care cel dintâiu în cuvântul arătând menirea studențimii în chestiunile mari ce privesc neamul nostru. Se ridică împotriva desinteresării noastre față de situația românilor de dincolo, desinteresare de care în primul rând, sunt vinovați intelectualii noștri. Spune că nu ne putem face folositori cauzei, nici prin protestări zadarnice, nici prin interveniri, — ci numai prin munca de luminare a maselor populare în ce privește interesele lor.

D. R. Portocală vorbește despre proiectul de reformă electorală al lui Andrássy și arată tendințele de maghiarizare, ce cuprinde faimosul vot plural, care împarte cetățenii în trei categorii: Cu unul, două și trei voturi.

Vorbește pe larg despre votul universal făgăduit de Kristoffy în 1906 și pune în evidență foloasele ce ar fi decurs din aceea reformă, singura rațională în stat, mai ales poliglot. Votul plural nu-i o reformă democratică, întrucât maturitatea politică a alegătorului nu se poate cota după criteriul instrucției, cel mai puțin serios.

D. Anghel arată rolul presei în societatea modernă și în această ordine de idei vorbește despre presa românească din Ardeal. Ungurii sunt conștienți de rolul cel mare ce-l are presa adevărată în viața unui popor și de aceea își deslănțuie toată urgia împotriva gazetelor și a gazetarilor români. Temnițele maghiare sunt pline de apostolii condeiului, iar procurorii în șovinismul lor cer și amenzi cât de mari pentru a nimici fondurile ziarelor și a le grăbi încetarea apariției.

D. V. Tino vorbește de atitudinea celorlalte țări latine cari ne-au uitat de mult și par a înclina acum de partea dușmanilor noștri, — deși odată Franța lui Napoleon al III-lea și Sardinia — Italia de mai târziu — ne-au ajutat să ne putem pune pe picioare.

D. Dicescu a trecut în revistă starea țărilor subjugate și a împrejurărilor în cari ne-au fost răpite și a arătat care trebuie să fie ținta politicii românești și idealul nostru național.

Președintele a mulțumit asistenței, adăugând că nu s'a întocmit o moțiune întrucât ea se află în inimile tuturor.

Intrunirea s'a terminat la orele 11.

Meeting în Turnu-Măgurele.

Duminecă 7 Decembrie se va ține în Turnu-Măgurele un mare meeting naționalist.

Vor lua cuvântul mai multe persoane marcante din localitate, fără deosebire de culoare politică.

Italia și pacea europeană.

Răspunsul lui Tittoni.

Roma, 21 Noembrie.

Camera rela discuțiunea politicii externe. Ministrul Tittoni declară că discuțiunea parlamentară este necesară pentru ca reprezentatiunea națională să-și dea părerea prin votul ei, nu numai asupra trecutului, ci de a da asemenea o direcțiune sigură pentru viitor. Ministrul respinge acuzațiunea de a fi declarat în discursul său că nu dă importanță inviolabilității tratatelor; a omis de a declara formal că nu sunt admisibile schimbări în tratatele internaționale fără consimțământul tuturor părților contractante, deoarece a socotit de prisos de a mai spune acest lucru fiind vorba de un principiu de drept comun. Austro-Ungaria preferind soluțiunii legale, cu consimțământul tuturor celor interesați, o soluțiune unilaterală a creat în Europa o situațiune dificilă și nesigură, care a turburat adânc mediul nostru politic. Cu toate acestea dlul Tittoni a recunoscut îndată oportunitatea unei conferințe aflându-se în această privință de acord cu dlul Iswolsky.

Privitor la afirmațiunea deputatului Barzilai că Austria ar fi făgăduit cedarea Trentinului către Italia, atunci când ar procedea la anexarea Bosniei și că pretinsul art. 8 din tratatul Triplei alianțe ar asigura o compensațiune Italiei dacă Austria ar modifica în profitul ei statul quo din Orient, ministrul declară că nu s'a discutat nici odată cedarea Trentinului în negocierile pentru încheierea și prenoirea Triplei. Există chiar declarațiuni repetate, explicite și formale, contrarii aie guvernului austro-ungar. Cât despre tratatul Triplei alianțe argumentul este delicat de oarece nu l-se poate divulga cuprinderea fără consimțământul părților contractante. Însă asupra acestui punct a răspuns implicit dlul Barzilai înainte de a se gândi cineva la anexarea Bosniei afirmând că, în afară de tratatul dela Berlin, în-teresele noastre în Macedonia și în Albania erau garantate de către Tripla alianță.

Din aceasta urmează că această garanție privea eventualitatea unor noi ocupațiuni și nu putea totuși să se refere la ocupațiunea Bosniei deja efectuată, și așa este în adevăr. Guvernul italian a susținut întotdeauna ca să nu se aducă schimbări statului quo în orient, principiu naționalităților trebuind să prevaleze; a arătat întotdeauna cea mai sinceră simpatie micelor state balcanice. Însă neputând să desfacă o situațiune creată timp de 30 de ani în Bosnia și Herțegovina cu consimțământul tuturor, și al Italiei ministrul își exprimă simpatia sa către Serbia și Muntenegru, însă adaugă că Italia a trebuit să le spună ceace deja a spus Rusiei adică că noi suntem dispuși a desfășura în favoarea lor numai o acțiune diplomatică și prin urmare le-am sfătuit să nu se arunce cu ușurință în aventuri trebuind singure să supoarte urmările. De altfel Serbia și Muntenegru trebuie să-și recunoască greșala. Toate statele balcanice, în loc de a fi unite, s'au combătut în lupte fratricide, nedând ascultare consiliilor noastre desinteresate. Trebuie deci acum să procedeze la o operă de reconstituire pentru viitor.

Atunci când statele balcanice vor forma un mănunchiu compact, care să opue o rezistență validă oricărui atentat la integritatea lor, poftele vor încetă, orientul nu se va mai vedea amenințat și primejdia nu va mai fi continuă pentru pacea europeană. Printre statele balcanice ministrul pune și pe Turcia, care a dat lumii un exemplu admirabil de o profundă revoluțiune, săvârșită în mod pașnic. Italia a salutat cu simpatie noul regim. Noi avem mai mult decât ori care alții interesul de a vedea pe Turcia fericită și puternică. Acțiunea noastră de pace și de

progres, pe lângă statele balcanice concordă cu a celorlalte Puteri, mai ales cu a Rusiei. Ministrul s'a silit de a face mai intime raporturile cu Rusia; apropierea dintre Italia și Rusia este azi un fapt îndeplinit și nu va fi fără urmări însemnate în viitor.

Ministrul anunță că s'a pus de acord cu puterile cele mai direct interesate, pentru a asigura deăvărsirea repede a căii ferate Dunăre-Adriatică, dela care Serbia și Muntenegru își așteaptă independența lor economică. Negocierile urmează în mod foarte activ pentruca să nu rămâie în Orient situațiuni hibride și primejdioase și pentruca toate chestiunile să fie regulate în mod definitiv; ne-am pus silința de a aduce un acord între Bulgaria și Turcia și între Grecia și Turcia, căreia îi dorim a manifesta cele mai mari atențiuni. Noi dăm o mare însemnătate raporturilor noastre cu Turcia. Ministrul constată cu plăcere că noul regim a împrăștiat orice neînțelegere și orice bănuială dintre Turcia și Italia.

Vorbind despre compensațiunile cari ar fi posibile în urma anexării, ministrul demonstrează însemnătatea pentru Italia a supresiunii art. 26 și a modificării articolului 29.

Dl Tittoni se întrebă dacă evenimentele trebuie să schimbe atitudinea Italiei către statele aliate și către națiunile amice, crede că trebuie să perseverăm în politica de alianță și de amicitii urmată până acum, de-oarece aceasta este singura care corespunde cu interesele noastre, ca Italia să-și poată face o alianță cu Germania și cu Austro-Ungaria, căreia îmi rămâne credincioși, nu trebuie să fie un obstacol amicitiei tradiționale cu Italia, celei reînnoite cu Franța și acum de curând înțelegerii cu Rusia.

Ministerul constată că pe când în străinătate noi suntem priviți cu simpatie, ca un element prețios pentru pace și echilibru, în Italia câteva spirite neliniștite și nerăbdătoare ne somează de a alege între alianțe și amicitii. Acestor somațiuni ministrul le opune un refuz categoric.

Politica externă a guvernului este singură care convine Italiei să o facă. Ministrul relevăză legătura dintre politica externă și cheltuielile militare și declară că nu e îndolos că trebuie să se îngrijască de armamente, însă adaugă că ministrul care fără de motive prea grave peremptorii ar conduce țara la o jenă, care nu e necesară ar comite un delict de lèse-patrie și de lèse-omnium. Cine în adevăr dorește o politică de pace, trebuie să aprobe politica guvernului, (aplauze prelungite).

În urmă primul ministru Giolitti apără pe larg politica guvernului. Camera aprobă prin apel nominal, cu 297 de voturi contra 140, moțiunea propusă de dl Fusinato aprobând politica externă a guvernului.

Din România.

Parlamentare. Camera a ales în comisiunea de răspuns la mesaj, pe dlul T. Frumușeanu, Al. Radovici, Em. Culoșiu, I. Penaru-Bordea, C. Sterea, Victor Antonescu și Gh. Assan.

Comisiunea s'a întrunit azi la orele 3 p.m. în localul senatului pentru a se constitui și a-și începe lucrările.

În ședința de ieri a Camerei au fost declarate vacante 4 scaune de deputați: trei la col. II de Ilfov, ocupate de domnil Pompiliu Ellade, N. Culescu și regretatul Dr. G. Radovici, iar al patrulea la col. III. de Romanși, care a fost ocupat de reposatul C. Poroineanu.

În comisia de indigenate a Camerei au fost aleși dlul N. Romanescu, A. Culoșiu, C. Alimăneșteanu, I. Berindei, D. Cerkez, I. G. Sassu și I. Banu.

Serbarea zilei de 24 Ianuarie. La 24 Ian. împlinindu-se 50 de ani, dela Unirea Principatelor, această zi va fi serbată în Capitală într'un mod deosebit. Pentru stabilirea programului serbării, ce se va da în acea zi, în sala Teatrului Național, toți directorii și directoarele școalelor secundare din Capitală, au fost convocați ieri după amiază la orele 4, la liceul Sf. Sava. La această consfătuire, au luat parte și dlul D. A. Teodoru, secretar general al ministerului instrucțiunii; s'a hotărât între altele ca dl profesor C. Banu să fie o conferință ocazională, după care se va recita o odă, scrisă anume de cunoscutul

nostru poet. dl Gh. Coșbuc. Se va jucă o plesă într-un act, iar la urmă vor fi mai multe producțiuni muzicale și de gimnastică executate de elevii și elevele școalelor secundare. Programul va fi întocmit definitiv peste câteva zile când directorii și directoarele vor fi din nou convocați pentru a fi puși în curent cu dispozițiunile luate. Consfătuirea a durat până la orele 6 jum.

— **Sechestrarea depeșilor ori hiperdinașticismul habsburgic în România.** Corespondenții ai ziarelor din București au trimis zilele acestea din Arad depeșe, cari spre mai mare surprindere au fost sechestrate. Veți crede desigur că la Predeal, că este vorba de vre-o nouă șnoavă a guvernului unguresc. Ei nu, de astădată avem să ne plângem de o măsură a guvernului român. Telegramele au fost confiscate nu la noi ci în — București. Ne veți întreba, pentrece? Ce telegrama am putut noi trimite cari să provoace o astfel de măsură polițială extraordinară care nu se ia niri decât doar pe vreme de războiu între state. Iată una dintre telegramele confiscate: „Ați s'a ținut în Catedrala din Arad serviciu divin pentru jubileul împăratului. În afară de preoțime însă și de tinerimea școlară n'a participat nimeni, societatea românească a absentat ostentativ dela aceasta serbare“.

Telegrama aceasta mă rog a fost sechestrată în București. De ce? Ce eră în depeșă de mai mult? N'a găsit nimic în ea guvernul unguresc, putea afla guvernul românesc? Chestia ar fi într'adevăr mai mult decât ridicolă, dacă n'ar fi vorba și de un act arbitrar, care nu României, dar nici Ungariei nu i-ar face cinste.

Românii bucovineni și jubileul împăratului Francisc Iosif.

Ca ocazia jubileului de 60 de ani al împăratului Francisc Iosif, „Românii“ din Cernăuți publică un frumos articol, în care arată ce s'a făcut pentru neamul românesc de sub sceptrul habsburgic în timpul celor 60 de ani din urmă.

Iată ce scrie confratele bucovinean: Pentru tot ce ni-s'a dat noi mulțămim cu inimă sinceră. Am fost și suntem poporul cel mai creștin. Și aceasta am dovedit-o nu numai cu vorbe ci și cu propriul nostru sânge.

Când la 1848 ungerimea s'a răsculat în contra împăratului, românii au fost cei dintâi cari au murit în mijlocul primejdiei, și mult sânge românesc a curs atunci pentru țară și împărat.

În 1859 contra Italiei, iar în 1886 contra Prusiei de asemenea multe vieți române au fost sacrificiate pentru țară și împărat, iar în anul 1878 când cu ocuparea Bosniei cine nu știe, că principala greutate a lucrului a fost pusă pe umerii regimentului 41 din Cernăuț, care e recrutat mai mult din români bucovineni? Câte vieți ale războiului nostru n'au fost vărsate în șanțurile de sânge din pietrosasele regiuni ale acelei țări, care acum în anul jubilar, a fost atașată definitiv gloriei imperiu?

Noi toate le-am făcut și le facem bucuroși pentru împăratul nostru, și în schimb nu cerem decât să fim tratați așa după cum merităm, ceea ce adese — cu durere trebuie să o spunem — nu se întâmplă, căci vin în țară slojbași, cari consideră toate dorințele acestui popor blajin și extrem de modest, ba adese ne bruschează în mod revoltător, cum s'a întâmplat acum 10 ani. Nu e intenția noastră să deșgropăm din cimitirul uitării clipele trecute de durere chiar acum în ziua sărbătorii sărbătorilor, însă am dori să-și amintească toți slojbașii împărătești, cărora le este încredințată administrarea acestei țări, că românul începe a răbdă ca nimeni altul, dar nici nu poate uita ată de lesne loviturile ce i-se aplică. Noi românii bucovineni am fi bucuroși să ne putem număra între cele mai mulțămite popoare ale lumii, cine știe de n'am fi avut această fericire, dacă nu am fi urmat nesfârșitei bunătați a inimei noastre, primind în sânul nostru pe atâția dușmani de război, cari ne-au robit economicște și în parte și politicște. Ajunși însă odată în această robie nu mult din propria noastră vină, sperăm că

tot prin propriile noastre puteri ne vom și elibera, întărind legăturile dintre noi și punându-ne serios pe muncă.

Transportându-ne cu gândirea la frații noștri din Ungaria însă, cari prin noul proiect de lege electorală sunt mânași în brațele disperării, nu ne putem îndesajuns miră de unde vine, că tocmai acele bande de rebeli, cari în anul 1848 zguduiau furioase toate temelile tronului împărătesc, sunt îngăduite a atentă la viața celui mai

credincios popor, care prin râuri de sânge și-a manifestat de repetiteori loialitatea-i necondiționată. Ce eră la 1848 și ce e astăzi după 60 ani! Prin cari crime au meritat românii din Ungaria octroarea celui mai mișeleș sistem de exterminare? Acei ce la 1848 au vărsat râuri de sânge pentru tron și împărat și sunt gata și astăzi a intra în foc pentru patrie și împăratul lor, nu merită să fie lăsați pradă sălbătăciei rebelilor, fie aceasta cât de cutezătoare.

Armata română.

Armata română dela 1865 și până la 1907 a variat crescând numărul său continuu.

La 1865 numără: 1236 ofițeri.

17.053 oameni de trupă permanentă.

24.548 oameni de trupă cu schimbul, și în 1907 avea:

3600 ofițeri (cel puțin)

71.000 oameni de trupă permanentă.

73.000 oameni de trupă cu schimbul.

Acestea sunt efectivele budgetare cari în realitate pot suferi mici modificări.

Să dau aci mai jos un tablou referitor la 5 ani anteriori lui 1880; iar dela 1881 efectivele vor fi date an cu an până în 1907.

Pentru anii dinainte de 1880 datele sunt luate din comptul tezaurului pe 1886-87, iar pentru perioada 1881-82—1906-907 din raportul asupra budgetului războiului pe 1906-1907.

Acestea știute să alcătuim efectivele de pace ale armatei române:

Tabloul de efectivele armatei române.

Anul	Ofițeri No.	Trupa permanentă No. oameni	Trupa cu schimbul No. oameni
1865	1236	17.953	24.548
1869	1645	21.318	33.198
1873	1616	17.646	42.184
1876	1658	18.561	46.394
1879	1858	16.113	40.520

Grupe de 5 ani	Ofițeri No.	Trupa cu permanentă No. oameni	Trupa cu schimbul No. oameni	Totalul trupeii No. oameni
1881/85	2'274	26'133	76'182	102'315
1886/90	2'700	33'251	79'536	112'787
1891/95	2'992	42'528	71'039	113'567
1896/900	3'402	54'616	69'498	124'114
1901/906	3'405	59'496	72'100	131'596

Examinând coloana referitoare la ofițeri, vedem că numărul lor crește în curs de 44 de ani dela 1200 până, la 3600, deci corpul ofițeresc s'a întretit.

În preziua războiului 1877—78 numărul ofițerilor eră 1600, adică, cu 400 mai mulți ca în 1865. Imediat după război corpul ofițeresc se sporește și în 1879 avem mai mulți ca în 1876.

Cu începere dela 1881 creșterea este continuă din an în an cu excepție numai pentru trei exerciții budgetare 1877, 1900 și 1901, când avem scăderi.

În primul caz neînsemnată, numai cu 28 ofițeri în minus și în celelalte două cazuri, o scădere de 68 și apoi 145 ofițeri.

Făcând însă grupe de 5 ani după cum se vede în al doilea tablou, găsim că avem o creștere continuă din grupă în grupă.

Pentru exercițiile 1907—1908 și 1908—1909 putem socoti numărul ofițerilor mai mult ca 3600. Să trecem acum la trupă.

Până la 1908 armata noastră se compunea din trupa permanentă și trupa cu schimbul.

În preziua războiului din 1877—1878 armata numără:

18.000 trupa permanentă
46.000 trupa cu schimbul
64.000 totalul trupeii.

Din acest număr de 64 mii oameni se compunea armata de pace din 1876.

După războiu trupa permanentă numără numai 16 mii oameni, dar la 1881 este ridicată la 24 mii.

Cu începere dela 1881 trupa permanentă este încontinuu a crește în toate exercițiile budgetare următoare până la 1908, exceptându-se numai un

1881/82	2096	24.042	70.273
1882/83	2129	24.340	70.558
1883/84	2341	25.718	76.853
1884/85	2408	27.589	81.600
1885/86	2398	28.979	81.600
1886/87	2461	29.027	82.898
1887/88	2662	29.719	86.541
1888/89	2737	32.764	85.804
1889/90	2787	37.169	71.216
1890/91	1855	37.579	71.221
1891/92	2937	40.914	71.194
1892/93	2961	41.444	71.217
1893/94	2985	42.185	71.250
1894/95	3024	43.851	71.268
1895/96	3054	44.248	70.270
1896/97	3297	43.318	70.270
1897/98	3269	54.445	70.270
1898/99	3430	57.004	68.425
1899/900	3542	57.401	58.525
1900/901	3474	56.911	70.000
1901/902	3329	57.380	71.500
1902/903	3'377	57'529	71'500
1903/904	3'389	57'747	71'500
1904/905	3'459	61'743	73'000
1905/906	3'474	63'094	43'000
1906/907	3'555	64'277	73'000
1907/908	3'600	71'000	73'000
1908/909		84'000	

Să dăm aci mai jos media anuală obținută din combinarea a grupe de 5 ani:

Grupe de 5 ani	Ofițeri No.	Trupa cu permanentă No. oameni	Trupa cu schimbul No. oameni	Totalul trupeii No. oameni
1881-85	2'274	26'133	76'182	102'315
1886-90	2'700	33'251	79'536	112'787
1891-95	2'992	42'528	71'039	113'567
1896-900	3'402	54'616	69'498	124'114
1901-906	3'405	59'496	72'100	131'596

singur an. În adevăr în 1900 s'a scăzut la trupa permanentă 500 oameni.

Trupa cu schimbul a luat o dezvoltare simțitoare între 1865 și 1876, trecând dela 24 mii la 46 mii, deci s'a îndoit. În preziua războiului trupa cu schimbul reprezintă 71 la sută din totalul armatei române.

După războiu lucrul s'a schimbat. Cu începere dela 1881 trupa cu schimbul a variat între 70 și 80 mii oameni în timp ce armata permanentă creștea continuu.

Prin organizarea armatei din anul curent trupa cu schimbul pentru infanterie a fost suprimată și înlocuită cu armată permanentă.

Urmărind totalul trupeii găsim că a crescut continuu dela 1881 până la 1907—1908, cu excepție de un singur an. În adevăr la 1889 totalul trupeii a scăzut dela 118 mii oameni la 108 mii.

Considerând media anuală a totalului armatei pe grupe de 5 ani avem:

Anii	Totalul armatei trupa permanentă și cu schimbul media anuală No. oameni
1881-85	102 mii
1886-90	113 mii
1891-95	113 mii
1896-900	124 mii
1901-905	131 mii
1906-907	137 mii
1907-908	144 mii

Rezultă că pentru 1907—1908 efectivul de pace al armatei române a fost: 3600 ofițeri (cel puțin). 71.000 oameni trupa permanentă.

73.000 oameni trupa cu schimbul.

Transformarea făcută armatei prin legile votate în cursul anului curent nu pot modifica fundamental numărul oamenilor de trupă.

Această forță care constituie garanția statului nostru merită o luare aminte deosebită.

Vom urmări cheltuielile făcute cu armata pentru anii 1865—1908 și le vom pune față în față cu dezvoltarea generală a cheltuielilor statului. Vom vedea că n'au fost cele mai favorizate.

Griza orientală.

Entente-ul italo rus.

În cercurile diplomatice din Viena se crede că entente-ul dintre Rusia și Italia s'a încheiat cu scopul de a stavili înaintarea Austro-Ungaria în Balcani. Se crede că e vorba de o alianță defensivă.

Turcii și Austria.

Ahmed Riza Bei, care va ocupa portofoliul ministerului de externe, a făcut unui jurnalist din Paris următoarele declarațiuni: *Noi am început boicotarea mărfurilor austriace și mișcarea aceasta o vom continua. Austria a sfidat dreptul internațional prin anexarea celor două provincii ale noastre. Aceasta a făcut-o numai ca să împiedece și să discrediteze pe tinerii turci. Dar nu ne temem acum de amenințările ei, pe cari le respingem cu dispreț.*

Svonurile de război.

Ziarul oficial al ministrului de externe publică următorul comunicat:

Văzându-se svonurile de mobilizări și altele răspândite prin presă străină, se constată că în luna trecută administrațiunea războiului a primit autorizarea imperială de a chema sub arme conform legii din 1888, o parte din rezerviști necesară pentru sporirea devenită urgentă pentru menținerea stării de pace, și trupele au fost deslocate în Bosnia, Herțegovina și Dalmația de sud. Administrațiunea războiului știindu-se să menajeze interesele vitale ale populațiunii, a decis de curând să cheme în acest scop numai pe oamenii acestor categorii aflători deja în serviciul activ și pe nici un rezervist cu situațiune civilă. Motivele sporirii în timp de pace sunt îndesjuns de cunoscute: dificultatea serviciului, siguranța mai ales iarna pe frontierele noastre de sud-est, ceace a făcut să fie indispensabilă această sporire. Însă deoarece s'a decis a se ține numai o parte din rezerviști și aceasta țără nefiind suficientă pentru a se obține o deplină sporire, va fi încă loc de o întărire cu câteva batalioane și baterii de munte în același timp cu transporturile rezerviștilor cari merg la sud-est și cu transporturile recruiților instruiți în interiorul monarhiei. Cu aceasta toate măsurile militare vor fi probabil sfârșite pentru a garanta siguranța în țările anexate. Din cele mai de sus rezultă că nu este absolut chestiune de mobilizare. Pentru acesta ar fi necesară convocarea rezerviștilor, pe când acum nici un rezervist nu este chemat sub arme. Tot astfel știrile răspândite în străinătate că Austro-Ungaria trimite corpuri de armată la frontiere sunt chiar prin aceasta demințite.

De peste săptămână.

— *Cărți ilustrate foarte draguțe au sosit și se află de vânzare la Librăria »Tribunei« în Arad. Îndeosebi frumoase atât ca execuție tehnică cât și ca iaee sunt bucățile cari reprezintă familia princiară română în haine țărănești. Ceva pitoresc e să-l vezi pe micul principe Nicolae în haine de cioban, ori pe fermecătoarea princesă torcând din furcă alături de fiucele ei Elisabeta și Maria.*

Prețul lor este de 10, 16, 20 și 40 filleri.

— *Invățător sacrileg. Ni se scrie: Un lucru aproape de necrezut s'a întâmplat în pașalicul*

lul Boz'n'an, în comuna Nădlac. Invățătorul Romul Tăucean, acest spion al inspectorului de școale, a smuls treicolorul românesc din pletele unei nevinovate fetițe cu numele Mărioara, fiica fruntașului țaran Vasile Oanea. Poporul e foarte iritat de aceasta fărădelege. Așa ni-se răsplătește jertfa adusă pentru școală. *Un țaran din Nădlac.*

— *Agata Bărescu în Arad.* Celebra noastră tragediană a sosit azi la Arad, unde va da două reprezentații, Miercuri și Joi seara. Amănunte în numărul nostru de mâine. Aviz publicului românesc.

— *Alegerile congrsuale în Severin.* Alegerile ultime pentru congresul național biz. în Almașul Severinului s'au săvârșit cu un rezultat neașteptat și caracteristic pentru simțămintele naționale ale alegătorilor.

În cercul Bozovici este ales avocatul și directorul de bancă Novák Gyula, om cu avere frumoasă, însă lipsit de spiritul de jertfă, contribuind din al său numai neînsemnata taxă de membru ordinar la Astra noastră. Dragostea sa față de limba noastră o caracterizează faptul trist, stigmatizat și de »Tribuna«, că pe copertele cancelării sale onoarea că această să fie anunțată și în limba noastră nu este luată în seamă, pe când limba maghiară și cea nemțesească sunt respectate.

În cercul Prigor onosentul Dr. Sirbu, a căzut față de un simplu gheșefiar Zaharie Mintesca din mica comună Pârvova. Și la succesul domnului ăsta modest în toată privința au contribuit primarii și codrenii, cari unisono au lucrat din răspuneri pentru omul lui — Burdia.

Ușor se poate constata ce vânt a domnit la această alegere. Burdia, care băgeamă în urma efectului articolelor sale din »Budapester Tagblatt« nu s'a cuitat a se apropia de Sibiu având acuma un tovarăș umil și prietenii peia mitropolie, el — alesul cercului Caransebeș — va ferici (!) congreul viitor cu prezența sa.

— *Alianța între Anglia și Olanda.* »Pall-Mall-Gazette« din Londra publică știrea că între Anglia și Olanda s'au început tratativele pentru încheierea unei alianțe. Olanda vrea să-și asigure situația ei în cazul când ar izbucni un război european. Nu numai Anglia are tot interesul ca integritatea Olandei să fie garantată, ci și Suedia, Norvegia și Danemarca.

— *Din Viena.* În ziua de 2 Decembrie a celebrat în capela gr. or. română din Viena I. Löwelstrasse nr. 8. Excelența Sa I. P. S. mitropolie V. V. de Repia împreună cu cancelarul sinodal D. osv. de Bejan, profesorul Constantin Popovici și arhidiaconul Ursuleac. După sf. liturgie a eșcit Excelența Sa sabia comemorat vă, care s'a ridicat în interiorul capelei din incidental și în memoria jubileului împăratului. La acest act festiv a luat parte legațiunea română în frunte cu di. Mișu și maiorul Skina cu reprezentanți ai ministerului de culte și instrucțiune, viceconsulul României Arnold, generalul Lupu, deputatul Onciul și mulți alți membri ai coloniei române din Viena. Cântările liturgice au fost executate ca totdeauna foarte frumos din partea corului bisericesc.

— *Prelegeri populare economice în țara Oltului.* Preotul Aurel Nistor din Arpădac, va ține săptămâna viitoare prelegeri populare economice în următoarele comune din comitatul Făgărașului: Merți în 25 Nov. v. (8 Dec. n.) în Sineavrehe, Miercuri în 26 Nov. v. în Perseni, Joi în 27 Nov. v. în Hurez, Vineri în 28 Nov. v. în Ieni și Sâmbătă în 29 Nov. în Riușor. Prelegerile se vor ține în numele »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« și vor tracta despre a) cultura speciilor de zăhăr și rentabilitatea lor b) nutrirea vitelor și c) naștele indispensabile în o economie rațională! Celelalte prelegeri, ce le va mai ține preotul Aurel Nistor și în alte comune se vor anunța la timpul său.

— *Anunț literar.* În tipografia noastră se tipărește și va apărea în curând cartea mult așteptată de public »Impresii de teatru din Ardeal« de Zaharie Bărsan cu fotografii și caricaturi din diferite roluri jucate de artistul nostru cunoscut și apreciat de toți căși au avut norocul să-l vadă.

În aceste impresii se fixează multe momente din începutul unei mișcări teatrale dela noi și avem credința că publicul le va primi cu bucurie.

Volumul va costa 2 coroane. Abonamente se pot face de pe acum la librăria »Tribuna«.

— *Concert.* Cea mai mare cântăreață din Danemarca, Swärdström Valborg, care a încântat publicul din Paris, Londra, Viena, Budapesta etc cu arta ei perfectă și vocea clară și sonoră de sopran va da și în Arad un singur concert Duminică în 13 l. c. la 5 ore după amiază în sala cea mare dela »Crucea alba«.

Biletele cu 8, 6, 5, 4 și 2 coroane se pot cumpăra de pe acum în librăria Klein Mór tinărul.

— *Dicționarul comanelor din Ungaria cu locuitorii români* elaborat din inițiativa »Asociațiunii« de d. ni Silvestru Moldovan și Nicolae Togoa, cum s'au informat din Sibiu, a dat în tipar și va apărea pe la finea lunii Ianuarie. Dicționarul va avea vreo 30 de coale de hârtie, cu peste 4000 de nume de comane.

— *Pentru ce e bun automobilul?* Pentru a se schilăvi oamenii, a și sparge capul, a și răpădă gumele cu el, iusur va hia. Pentru a spăria și a plăti mii de coroane pagubă în urma unei coliziuni este cel mai nou folos al automobilului, iar meritul de a-l și descoperi, — scrie »Libertatea« — este a tribunalei din Deva, care a judecat zilele acestea pe di. Victor Bontescu adv. în fățeg, că plătească 1150 coroane pagubă și sperii de proces, pentru că s'au spăriat oții unui fabricant de sodă de automobilul d. lui Bontescu. A fost o pertractare foarte interesantă. Di. Bontescu se apăra cu aceea, că atunci când s'a întâlnit cu căruța încărcată, el a mânat că se poate de la cet automobilul, iar pentru oții spărioși, nu poartă el vina și nu e responsabil. Tribunalul a zis că nu oții spărioși sunt de vină, ci automobilul și se ară o înfăptuire așa de spăimântată și se sperie oții de el? Oare care are dreptate.

— *Un furt îndrăzneț.* Din America se știe că în orașul Pepperoli (Statul Masaachusetts) niște hoți îndrăzneți au furt în coraul noștrii cu o încărcătură de nitroglicerina, o spărtură în zidul băncii naționale locale și după ce au furat 75 000 franci în banenoi, au fugit cu automobile.

Hoții au baricadat mai întâi toate porțile de la selor vecine, făcând apoi aceeași operație și la poarta băncii, spre a evita vre-o surprindere. Apoi au introdus trei încărcături de nitroglicerina în zid; cele două distau nu au produs nici un rău, dar a treia desleptă pe curc, însă, se afla baricadat în apartamentul ei nu putu pune la goană pe hoți înainte de a fi făptuit furtul.

Hotărîrea clubului deputaților

Chemarea la luptă.

Clubul deputaților, a ținut ieri și azi ședință în localitățile sale din Budapesta. Despre consfătuirea sa de două zile clubul ne transmite telefonic următorul comunicat:

Comitetul executiv al partidului național român în ședința sa ținută în Budapesta în 6 Decembrie s'a luat la amănunțită desbatere între situație politică actuală. Comitetul constatat că, atât proiectul de referitor la reforma electorală, cât și întreg sistemul actual de guvernare dușmănos dezvoltării și validității noastre politice, provoacă în mod direct lupta cea mai hotărîită din partea poporului român. În urma acestei comitetul executiv, îndemnat și de solidara manifestare a voinței poporului cu ocaziunea adunării populare ținute în timpul din urmă a hotărît continuarea în propoziții mari a luptei începute în contra proiectului prezentat de ministrul de externe. În cadrele acestui plan de acțiune s'a hotărît și ținerea conferințe naționale, pentru a pregătire s'a emis o comisiune sinul comitetului.